

ZEDRO ATLANTIKOA, BESTE AUKERA BAT

** Zedro atlantikoa edo Atlaseko zedroa Gipuzkoan kontuan hartu beharreko espeziea izan daitekeela azpimarratu du GEBEk. Eremu naturala 1.200 eta 2.800 metro artekoa bada ere, **Euskadin lekua izan dezakeela uste dugu**. Zedro baso gehienak 900 metrotik gorako garaieran daude, baina beherago garatu daitezke. **Eremu garai eta giro hezeko zuhaitza da.**

** *Cedrus atlantica* hosto iraunkorreko zuhaitza da, Aljeria eta Marokoko eskualde menditsuetan jaioa, eta XIX. mendearen erdialdean sartu zen Europan. **30 eta 40 metro arteko altuera izan dezake, eta enborrak 1,5 edo 2 metroko diametroa** ere izan dezake.

** **Koniferoa da.** Poliki hazten da, bere bizitzako lehen urteetan sustrai sakonak bota eta lurrean ainguratzen delako. Lur sakonak behar ditu horretarako. Baina horrek oso zuhaitz gogor eta luzea bihurtzen du. Lorategi eta parkeetan asko erabiltzen da **espezie apaingarri gisa, baina industriarako ere baliagarria da.**

Frantzian, adibidez, asko erabiltzen da horretarako, zura arotzeria, altzariak eta txapak egiteko egokia baita.

Gipuzkoan duen presentzia testimoniala da eta ale on gutxi batzuetara mugatzen da. Landaketa garrantzitsurik gabe.

Zergatik espezie hau?

Bere indarguneetako bat, eta Gipuzkoarako alternatiba bezala baloratua izatea eragiten duena, oraingoz, ingurumen kutsadurarekiko eta izurriekiko erresistentea dela da. Beraz, leku garaietarako aukera ona da, alertzeak eta Douglas izeiak landatzen diren tokietarako.

Zein baldintza klimatiko onartzen ditu?

Izan ere, zedro atlantikoak lur zailtara egokitzeko gaitasun handia du. Ondo jasaten ditu elurrak eta haize bortitzak. Bestalde, finkatuta dirudien klima-aldaketaren egoera batean, espezie horrek muturreko temperaturei aurre egiteko gaitasun handia du. Izan ere, 37°C-tik gorako tenperatura jasan dezakete eta minimoak -15°C-ko atmosfera hezean. Euri ugari ere aprobetxatzeko gai da, baita gaizki banatutako edo iraupen gutxiko prezipitazioak ere. Baina, hori bai, izozte goiztiarrak salatzen ditu.

Zertarako erabiltzen da bere zura?

Frantziako hegoaldean landaketak egin dituzte egurra ekoizteko. Atlantikoa ez da, zedroen familian, gehien merkaturatzen dena, baina industriari prestazio onak eskaintzen dizkio. Frantzian, adibidez, asko erabiltzen da horretarako. Egur arina da, egonkorra eta gogorra kanpoaldean, ez baita usteltzen. Hezetasunari, usteldurari, onddoei eta intsektuei aurre egiten die, eta, beraz, urte asko eman ditzake egoera ezin hobean.

Horregatik, oso balioetsia da kalitatezko altzariak eta barruko arotzeriako altzariak fabrikatzeko; egur naturaleko xaflak eta kanpoko mobililarioak fabrikatzeko, itxura sendoko egurra delako eta lantzeko erraza.

Gainera, erretxina usaintsua duenez, intsentsuak eta infusioak egiteko ere erabiltzen da. Bere zuraren destilaziotik, propietate antiseptiko eta medizinalak ematen zaizkion olio bat lortzen da.

Beste abantail edo mehatxurik?

Espeziearen mehatxuen artean, erbiek, untxiek, orkatzek eta basurdeek eragindako kalteak nabarmendu behar dira, batzuetan lurra mugitzen baitute sustriak dastatzeko. Bestalde, suarekiko erresistenteak dira, sute baten ondoren ondo birsortzen baitira eta basoak azkar ixten baitira, landaretza erregaiaren zati handi bat kenduz.

OHARRA: Foresna Zurgaiaren Navarra Forestal aldizkarian (2017ko ekaina, 40. zenbakia) espezi honen inguruko erreportaje zabala aurki dezakezu. (6-8 orr.)

CTRL+Click egin ezazu ondorengo esteka jarraitzeko.

<https://www.foresna.org/wp-content/uploads/navarra-forestal40.pdf>

GIPUZKOAKO
BASO ELKARTEA

ASOCIACIÓN DE PROPIETARIOS
FORESTALES DE GIPUZKOA